

ובדרכי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל, טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

והיה אם לא תשמע בקול ה' אלדיך וגו' (דברים כה. טו)

כתב מהר"י גיזפאן זצ"ל בימנחת יהודה' וז"ל: יש לשאול איך אמר כאן לשון והיה, ששמעונו בכל מקום לשון שמחה, וכמו שפתח בברכות דלעיל בלשון והיה. ולשמחה מה זה עושה, כי מאחר שלא ישמענו אל המצות, איך שייך לומר לשון שמחה, שאין זו רק תוגה ועצבות גדולה, והיה לו לומר ואם לא תשמע, כמו שאמר בסדר בחקתי. (המחבר האריך וכאן השמטנו וקיצרנו).

ושמא יש לומר עוד, שלשון והיה שהוא לשון שמחה, קאי על מה שיספר אחר כך, שהוא קבלת היסורין הבאים על האדם על ידי חטאו, כמו שמפרש והולך. ואם כן שמחה זו תצדק כלפי האדם החוטא, כי תיסרנו רענו, ואז טוב לו, כי ישוב מחטאתו וניחם על הרעה, עכ"ל.

יסורים רבים באים על האדם, ואין לך אדם שחייו שלווים ושקטים. אך החכמה לקבלם באהבה ובשמחה ואכמ"ל כיצד ניתן הדבר. מה שחשוב הוא, לזכור ולהפנים תמיד, שכל היסורים שמגיעים על האדם, הוא יכול לעמוד בהם, שאין מביאים לאדם ניסיון שאינו יכול לעמוד בו. ואין כוונת רבותינו לומר שהאדם יכול לשרוד את היסורים הבאים עליו, אלא כוונתם שיכול האדם להמשיך לחיות ולקיים את רצון בוראו, אם זה בקיום המצוות ואם זה בחינוך ילדיו. להוציא מדעת האומרים, אין לי כח וזמן להתייחס לילדי עקב הצרות הפוקדות את ביתי. וע"כ הוא מתנער מאחריות.

והן אמת שפעם אחד מידידנו, כשראה שכמעט אין אני מגיע לביתי עקב צרכי הציבור קיום המוסדות, אמר לי שראה כתוב (איני זוכר היכן), **שמי שמשיקע ונתון מאונו וזמנו עבור ילדי השי"ת, לא ידאג מחינוך ילדיו, שבורא עולם בעצמו דואג לחינוך ילדיו,** עכ"ל. זהו דוקא באנוס במצוה שאי אפשר לעשותה ע"י אחרים, וגם זה העוסק לא מוריד מסדר יומו חינוך ילדיו, ודואג ע"י אחרים לחינוך ילדיו. אך אין זה מדובר על אותם אנשים שתורמים לגופים העוסקים בחינוך, וסומכים על זכות זו, ומפקירים חינוך ילדיהם, דאין אלו עצלים ומחפשים להתנער מאחריותם. ונצבת לנגד עיני אימי מורתי ע"ה שיסורים רבים וגדולים פקדוה, אך את חינוך ילדיה לא הזניחה, ועמל רב השקיעה בכוחות נפש רבים ועצומים, על אף שתירוצים רבים לתרץ ולהתנער מאחריות. ואזכיר רק שני מעשיות למען נתחזק כולנו בדבר.

כאשר התעברה בבנה הקטן חלתה במחלה ב"מ, ונוסף שבר על שברה התסלק אבי לעולמו בפתע פתאום, והיה צריכה לגדל שבעה יתומים כשהגדול טרם מלאו לו שלוש עשרה שנה והקטן טרם מלאה לו שנה, והיא חולה במחלה הנוראה, וזו מלבד הדוחק והעניות שהיו מנת חלקה ואכמ"ל. ועם כל טיפוליה הרבים אשר עברה ויסוריה הרבים אשר חוותה [לאחר פטירתה, כאשר קראתי כמה מכתבים שכתבה שהיתה צריכה בהם לפרט מעט מהקורות אותה, עיני נגרו בדמעות ואכמ"ל] לא ביטלה אותנו מלימוד התורה או מלהתעכב לילך לשיבה. **ורק פעם אחת ויחידה,** התקשרה אלי לשיבה, ואמרה לי: 'נברתי היום טיפול מאוד קשה (היא לא פירטה את מות הטיפול), וכעת אני שוכבת במיטה, ולא יכולה כלל לקום. אין לי ברירה אני צריכה שתבוא'. וזאת עשתה, היות והיו לי אחים קטנים השבים מבית הספר.

וגם בחודשים האחרונים סומך לפטירתה שנהייתה עור על עצם כשלד אדם, וכל גופה נחלש עד למאוד, עד שהיתה צריכה לילך בסיוע מקל זקנים, והיא בשה"כ בגיל חמישים ואחת, עכ"ז לא הרפתה מחינוך ילדיה. וכפי שסיפר מנהל בית הספר של החינוך העצמאי בהרצליה, הרב מלול בשבעת ימי אבלה. בבית הספר התקיימה אסיפת הורים בשעה שבע בערב. והנה בשעה שש הוא רואה אשה הרוכנת על מקל שבאה לכיוון משרדו. התפלא מאוד המנהל מה מעשי אשה זו. עד שלפתע הבחין שזו אמה ע"ה, קם מהר לעברה ואמר לה: למה הטרחת את עצמך עם כל מצבך שאת טובלת מאוד? ועוד שהקדמת בשעה? היית יכולה להתקשר למורה והוא היה מדבר אתך על בנך בטלפון! השיבה אמה ע"ה: **אני רוצה שהבן שלי ידע כמה חשוב לי שהוא לומד, לכן באתי לאסיפת הורים שיראה שאני מתעניינת ומטריחה עצמי עבורו.**

על כן ישכיל האדם, לחנך בניו עם כל הקשיים והיסורים הפוקדים אותו, ולפום צערא אגרה.

פניני הלכה

טעם מנהגינו לומר את בשכמל"ו

הנאמר באשמורות בקול רם

כתב מהר"י בעץ חיים (חי' ג דף נד:) וז"ל: אנא בכח, צריך לכון בו הרבה. ויש בו מ"ב תיבות, נגד שם בן מ"ב, והם שבעה שמות כל שם בן שש אותיות. ויאמר שתי תיבות ויפסיק, ועל זה הדרך. והסוד יבשתיים יכסה פניו, ובשתיים יכסה רגליו, ובשתיים יעופף (האר"י). ואח"כ יאמר **ברוך שם** וכו'. וכתב סדר היום, ויש שנוהגין לאמרו בלחש מפני קדושת השם שרמזו בראשית אותיותיו (דף מ"ט ע"ב). **ואנו נוהגים לאמרו בקול רם.** וכשתבונן בטעם השם הזה שכתבנו בקרית שמע, תבין שאין מקום לאמרו בלחש, הן לפי הסוד הן לפי הפשט, ואין מקום להאריך בדבר פשוט, ע"כ.

ושם **בעץ חיים** (חי"א דף לה ע"ב) כתב וז"ל: אחר פסוק ראשון יאמר ברוך שם כבוד מלכותו ל"ו בלחש, דא"י בגמי פטחים מאי טעמא מוספין בשכמל"ו, דאמר ר' שמעון בן פזי ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו. אמר ח"ו שמא יש במסתי פסול כאברהם שיצא ממנו ישמעאל וכיצחק שיצא ממנו עשו. אמרו לו שמע ישראל אבינו הי' אלודיינו הי' אחד. כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד. פתח הזקן ואמר בשכמל"ו, פי' וזהו אמרו פעם שנית ושמעו אל ישראל אביכם כלומר מאמר זה שהוא בשכמל"ו יהא קבלה בידכם. וענו כולם ואמרו כן (ד"א). אמרי רבנו, היכי נעביד. נימריה, לא אמריה משה. לא נימריה, הא אמריה יעקב. התקינו שיהו אומרים אותו בחשאי. ומה שלא אמרו משה, לפי שהיה במקום כניי ומפיה היה כותב. מה שאין כן יעקב הוצרך לאמרו להמשיך ברכה ורצון מלמעלה למטה לפי שנתלקה ממנו שכניה (הר"מ רקנאטי פרשת ואתחנן). ובס' ת"י כתב בשם לבנת הספיר כי טעם שאמרו יעקב לפי שהיה יורד לגלות ושכינה עמו והוצרך להמשיך לה ברכה ולא יפסוק השפע. ומשה היה עולה מן הגלות אל הארץ

המשך בעמוד הבא

לעילוי נשמת
מרת חביבה בת רחמה אוהנינה ע"ה
תנצב"ה

לרפואת
דוד בן יאיר
בתשכחע"י

לזש"ק
יובל בן דוד
ורות בת זכריה

מחידושי רבותינו

מוהר"ר סעדיה בן אור זצ"ל
בספרו 'נתיבות חכמה' עמ' רמ"ד

ביעוד יבין האדם עצמו לימי הדין

ימי חדש אלול הם ימי הסליחות והתחנונים, והם נמשכים עד היום הקדש הוא יום הכפורים. והנה עיקרן של הסליחות הן שלש עשרה מידות של רחמים והיודי שאומרים אחריהם, כי היודי הוא אחד מעיקרי התשובה. ובעניין שלש עשרה מידות איתא בגמרא ראש השנה (דף י"א), אמר רבי יוחנן, אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומר, מלמד שנתעטף הקב"ה כשליח צבור והראה לו למשה סדר התפילה. אמר לו, כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם כל עוונותיהם, ע"כ.

וכבר פירשו גדולי החכמים זלה"ה כי מה שאמר יעשו לפני כסדר הזה, ר"ל ללכת בדרכי השי"ת ולהתדבק במידותיו, מה הוא רחום אף אתה הייה רחום, מה הוא חנון אף אתה הייה חנון, מה הוא מעביר על מדותיו אף אתה הייה מעביר על המדות. ואז כאשר עושין כסדר הזה, הרי הם זוכין למחילה ולסליחה, כי זה מחסדי השי"ת ומן הטובות אשר הקב"ה היטיב עם בראיו, כמו שכתב רבינו יונה זלה"ה בשערי תשובה, עש"כ.

ואכתוב כאן כללים קצרים בענייני התשובה לימי הרחמים, מה שצריך האיש הישראלי לקבל עליו, והכל מתוך דברי חכמי ישראל זלה"ה. **ראשונה**, להזהר להכנס ליום הדין בלי ראש השנה בהכנעה גדולה כעבד לפני רבו, ואז זוכה למצוא חן בעיני ה', דכתיב (תלים י"א) לב נשבר ונדכה אלודיים לא תבוה.

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרו

שנית, להתפלל בכונה ובכבי ממעמקים, ואז התפילה מתקבלת, כמו שדרשו חז"ל (ברכות דף ל"א). על פסוק תכין לבם תקשיב אונך (תלים י). ועוד ראייה מהא דאיתא בגמרא ברכות (דף י) כשחלה חזקיה המלך ע"ה, בא אליו ישעיה הנביא ע"ה ואמר לו כי נגזרה גזירה שימות. והמלך חזקיה לא מנע עצמו מן הרחמים אלא התפלל בכונה ובכבי ממעמקים, ואז אמר הקב"ה שמעתי תפלתך וראיתי את דמענתך, הנני יוסיף על ימך חמש עשרה שנה (ישעיה ל"ח).

שלישית, כשיאמר זכרנו לחיים, יכוון שיהיה החיים למען אלודיים חיים, כלומר שיהיו חיים של תורה חיים של מצוות חיים של מעשים טובים ויראת שמים, כמו שכתב איש המוסר הגאון מוהר"ר ישראל מאיר הכהן זלה"ה בעל חפץ חיים.

רביעית, אנו מבקשים בתפילתנו זכות אבות, וא"כ חובה עלינו ללכת בדרכיהם, אברהם אבינו ע"ה גילה מסירות נפש בעד האמונה, ויצחק גילה מסירות נפש בעקידה, ויעקב גילה מסירות נפש לתורה, דכתיב (בראשית כ"ח) וישכב במקום ההוא, ובבית שם ועבר לא שכב י"ד שנה.

חמישית, לשמוע חזרת השי"ע תיבה בתיבה, ולענות אמן על כל ברכה וברכה, ואז נחשב לו כאילו התפלל פעמיים. וכמו שאמרו חכמים ז"ל, אם התפללת ולא כיוונת, וחזרת והתפללת, תהא מבושר שתפלתך נשמעת. גם יזהר מאד שלא ידבר בשעת חזרת התפילה, כי הוא מפסיד עת רצון לקבל תפילתו.

ששית, לקבל על עצמו להיות מעביר על מדותיו, כמו שאמרו חז"ל בגמרא ר"ה (דף י"ז). כל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו. וכמו שכתב רבינו יונה זלה"ה בשערי תשובה, כי דבר זה הוא פתח תקוה נכבד מאד. וגם תפילתו נשמעת, כדאיתא בתענית (דף כ"ה) ירד רבי אליעזר לפני התיבה ולא נענה, ירד רבי עקיבא ונענה. יצתה בת קול ואמרה, לא מפני שזה גדול מזה, אלא שזה מעביר על מדותיו וזה לא.

שביעית, לרחם על הבריות, כי אמרו חז"ל כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים. וידוע מעשה רבינו הקדוש עם העגל והחולדות, אשר על זה אמרו חז"ל יסוריו של רבי ע"י מעשה באו וע"י מעשה הלכו, כדאיתא בגמרא בבא מציעא (דף פ"ה), עיין שם בארוכה.

שמינית, לקבל על עצמו לעשות גמילות חסדים, בין בגופו בין בממונו. ואז זוכה לכפרת עוונותיו, דכתיב (משלי ט"ז) בחסד ואמת יכפר עוון. **תשיעית**, להזהר בשמירת הלשון, כי בלא שמירת הלשון מאבד האדם תורה ומצוות, כדאיתא בספר חובות הלבבות.

עשירית, להתרחק מן הגאווה אשר שגא ה', כמאמר הכתוב (שם) תועבת ה' כל גבה לב. וכן אמרו חז"ל (סוטה דף ה) אין אני והוא יכולין לדור בכפיפה אחת. וע"י הגאווה מאבדין ח"י סיעתא דשמיא, ובלי סיעתא דשמיא אי אפשר להלחם נגד היצ"ה"ר, כמו שאמרו חז"ל (סוכה דף נ"ב) אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו.

יא, להתנהג במידת הענוה, וע"י זה זוכין לחיים, כדאיתא בגמרא סנהדרין (דף צ"ב) א"ר אלעזר לעולם הוי קבל וקיים, כלומר לעולם הייה עניו ותחיה. ועל זה אמרו חכמי המוסר זלה"ה כי ע"י הענוה זוכה האדם למסתור ביום אף שנאמר (צפניה ב) בקשו צדק בקשו ענוה אולי תסתרו ביום אף ה'. וכן אמרו חז"ל (שם) בית אפל אין פותחין בו חלונות לראות את נגעו, והבן.

י"ב, לקנות את המדה המפוארת נעלבים ואינם עולבים, שומעים חרפתם ואינם משיבים, עושים מאהבה ושמים בייסורים, ועליהם הכתוב אומר (שופטים ה) ואוהביו כצאת השמש בגבורתו, כדאיתא בגמרא שבת (דף פ"ח).

י"ג, ללמוד תורה קודם התפילה, כמו שכתבו בעלי המוסר זלה"ה על פסוק (תלים קמ"ה) קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת, ואין אמת אלא תורה, ואזי הוא זוכה שיהיה הקב"ה קרוב אליו ותפלתו נשמעת. **י"ד**, לקבל על עצמו עול מלכות שמים, כמו שאמרו חז"ל בגמרא ראש השנה (דף ט"ז). אמרו לפני מלכות כדי שתמליכוני עליכם. וע"י זה זוכים להיות עבדי ה'.

ט"ו, לעשות רצון השי"ת, וכמו שאמר התנא (אבות פ"ב) עשה רצונו רצונך כדי שיעשה רצונך רצונו. **ט"ז**, לא לצער ח"י להקב"ה, וכמו שאמר המגיד למרן זלה"ה כי העוונות גורמים צער לשכינה כביכול. ולעומת זאת, להקל על שכנית עוונתו ע"י לימוד התורה וקיום מצוותיה. ואמרו חז"ל (ברכות דף ת) אין לו להקב"ה אלא ארבע אמות של הלכה.

י"ז, לקבל על עצמו לשמוע אל דברי חכמים ומוסריהם ותוכחתם, כמאמר הכתוב (ישעיה נ"ה) שמעו ותחי נפשכם, וכתוב (משלי ט"ז) און שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלן. **י"ח**, לעסוק בצרכי ציבור, ואז הרי הוא בכלל הרבים צריכים לו, וע"י זה יש לו עת רצון לזכות ביום הדין בתוך כלל ישראל.

י"ט, לעשות לזכות הרבים, ובזה נעשה רצונו יתברך, כמו שאמרו חז"ל (מכות דף כ"ג) רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות. ובכלל זה ללמד תועים בינה ולהוכיחם ולהחזירם לצור מחצבתם. להשתדל לקרבם תחת כנפי השכינה, ובפרט ילדי ישראל תינוקות שנשבו, ללמדם קרית שמע וכיו"ב.

וכתב הגאון חיד"א ז"ל בספרו הקדוש מדבר קדמות, כי אהרן הכהן ע"ה היה קושר קשר של ברזל על מתניו ומחזר על כל פתחי ישראל, וכל מי שלא היה ידע לקרא קרית שמע ותפילה היה מלמדו, עכ"ל. וזה הוא רצונו של הקב"ה, לזה הוא משתוקק ומתאוה.

ועל ידי קרית שמע יזכו ישראל להרושע מכל שונאיהם, כדאיתא בגמרא (סוטה דף מ"ב) על פסוק שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על אויבכם, (דברים כ), אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בר יוחאי אמר להו הקב"ה לישראל, אפילו אין לכם אלא קרית שמע שחרית וערבית, אין אתם נמסרין בידם, ע"כ. והשי"י ז"ל כתב, אפילו אין בכם אלא קרית שמע, כדאי היא שתגין עליכם, ע"כ.

ואמרו על הגאון בעל החפץ חיים זלה"ה שהיה אומר כי פעולה זו היא בגדר ואת הנפש אשר עשו בחרן. וכאשר אנחנו נמצאים במצור וקוראים להקב"ה, מן המצר קראתי ה', הרי אנחנו חייבים לפעול בפעולות קדושות ונשגבות אלה, לקרוא קרית שמע עם הקטנים והגדולים, למען נזכה ונושע. **המשך בעמוד הבא**

לעילוי נשמת
מוהר"ר חיים בן שלמה עדני זצוק"ל
מרא דאתרא דאליכין, תנעב"ה

לזש"ק
תומר ישראל בן יעקב
ואודליה בת מנשה

לזש"ק
שלום בן יעקב ומירב
טליה בת מנשה

מחידושי רבותינו

מהליכות אבותינו

לא כדאי לאחר לאשמורות

ידוע ומפורסם מנהג קהילותינו לומר אשמורות מתחילת חודש אלול. ולמען נזכה לילך בדרכי אבותינו, ראוי שנעלה את אשר נהגו בעיר 'עדין' כיצד היה נראה עת האשמורות, כפי שהעלם מוהר"ס חוזה זצ"ל בחיבורו 'תולדות הרשב"י' (ח"ב עמ' פ"ו) וז"ל:

ובימי הסליחות מראש חודש אלול עד ליל הכיפורים. מה יוכל הפה לדבר על החתערורות ועל ההשתעשעות שבאה בלב הילדים והבחורים, מלבד הגדולים, קמים בזריזות ובשמחה גדולה כל לילה ולילה להשיבה קודם השנה שנית, כי מי מהם יוכל לקום ולמהר לרוץ ולהחזיק ולישב על מקום בישיבה. וכמעט הישיבה בכל גדולה לא תכיל ומליאה מפה לפה עד הסולם. ומה השיעשוע שבלבם נשמע מקול הסליחות היוצא מפיהם. וכמ"ש אם אפס רובע הקו נשמע בלילה בכל בתי עדין וידוע קול הסליחות שאומרים העדנים, נעים מאד ומעורר את לב האדם לקום מתרדמתו, עכ"ל.

המשך מהעמוד הקודם הנה ביארתי לך אחי ידיד נפשי, כמה כללים קצרים אשר על ידם יזכה האדם לחיים. וכאשר אנחנו עומדים על סף יום הדין, חייבים אנחנו לחפש דרכינו ולשוב אל ה' כי ירבה לסלות, ולהתחזק בלימוד התורה, כי הם חיינו ואורך ימינו. ונתפלל ממעמקים על מלכות שמים, ותמלוד אתה ה' לבדך מהרה על כל מעשיך, בהר ציון משכן כבודך ובירושלים עיר מקדשך. והשייט שומע תפילות עמו ישראל ברחמים, הוא יקבל תפילותינו, ויקיים בנו מאמר הכתוב (תלים מז) ידבר עמים תחתינו ולאומים תחת רגלינו. עד כאן מה שראיתי לכתוב לך מעט מדברי חכמי ישראל זלתי, וזע"א.

ונראה לי בס"ד רמו נאה בעניין יקרת חדש אלול המוהלל, והוא כי תיבת אלול במילוי, כזה אליף למ"ד וי"ו למ"ד, עם חשבון אותיותיו השורשיות, עולה בגימטריא צהר, והוא לשון אור וזוהר. לרמוז כי בחודש אלול נפתחים שערי הרחמים והרצון.

יש לך לדעת כי ימים אלה הם גדולים מאד מאד בחשיבותן ועצומים מאד במעלתן ויקרים מאד בגדולתן, אשר כל יום מהם נחשב כחדש, וכל שעה כיום אחד, בעיני האיש התמים ירא אלודיים, האיש העושה וחושב, חושב חשיבות הזמן היקר מכל, ומשים לנגד עיניו את חיון ערכו ופנת יקרתו ומדתו של משך החכמה, חכמת החיים, אשר הוא חי תמיד כל הימים, ובפרט בימים האלה ימי אלול הנזכרים ונעשים מדי שנה בשנה בעיני האיש הישראלי כימים נוראים ונפלאים, ימים חשובים עצומים ומופלאים, ימים אשר שערי השמים פתוחים ושערי רצון נפתחים, והאל הקדוש הנקדש בצדקה ימינו פשוטה לקבל שבים, הצועקים אליו בצרה וצוקה, וקוראים בקול זעקה, בבכי אנחה ואנקה, בתשובה ותפילה וצדקה, ואומרים סליחות ותחנונים בועקה.

ושמוחת בכל הטוב (דברים כו. יא).

להבין לשון הכתוב שאמר: **ושמוחת בכל הטוב** זייקא. נראה בזה לומר, ע"ד הנודע שאין טוב אלא תורה, דכתיב כי לקח טוב נתתי לכן. ואמר ושמוחת בכל הטוב, בה"א הידיעה, הטוב הידוע שהיא התורה. [וגם **הטוב** גימי **כ"ב**, רומז לכ"ב אותיות שתורה נארגת בהם]. ואין שמחה אלא בתורה, ע"ד פקודי ה' ישרים משמחי לב. שהתורה נמשלה ליון המשמח אלודיים ואנשים, ואחז"ל הביאני אל בית היין - זה הסוד. וגם יין המשומר בענביו מששת ימי בראשית, פירשו שהם הסודות התורה שיתגלו לצדיקים, וכן **יין** גימי **סוד**. ור"ת **הבן**, וס"ת **תבל**, והוא ע"ד מאחז"ל ליתן תבל בנעימה, והבו הוא לשון נתינה, כאומר לרבים תנו. והרמז שיתנו תבל בלימוד התורה שילמדו אותה בנעימה וקול ערב. לא כקול הכסילים דעליהם אתנח סימנא כאשר ירדוף הקור"א.

עוד רמז **תבל** מספר ב"פ גבורה, רמז דע"י לימוד התורה זוכה להמתיק הגבורות, כמו שידוע דע"י עסק התורה ממתיק גבורות הפה שהם בומ"ף, וזוכה לעורר י"ג תיקוני דיקנא שהם מספר **הב"ו**.

אשר נתן לך, הוא סוד נתינת התורה שהשם נתנה במתנה לישראל. כמז"ל ג' מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל, וכולן לא נתנן אלא על ידי יסורין, תורה א"י עוה"ב. ואם יש לך חלק בתבונה תבין לשון הפסוק כאן באמרו אשר נתן לך, **נתן** ולא נותן, שאילו מדבר היה על טובות העוה"ב, היה אומר בכל טוב אשר נתן לך, שמלת **נתן** מורה שהוא לשון תמידות, שהי נותן לך טוב תמיד, או היל"ל בכל טוב אשר יתן לך, כי עדיין היו במדבר, ומשה היה מספר להם על הנתינת לך להם לטוב א"י שענדיין לא נכנסו שם, שענדיין היו בערבות מואב.

ואמר הטוב בה"א הידיעה, ו**נתן** המורה לשון עבר, לומר שישמח בכל **הטוב** - המורה על התורה, אשר נתן לך, **נתן** דייקא שכבר נתנה לך על הר סיני בשנה ראשונה לצאתכם ממצרים, ובה תשמח, ועלה אמר קרא ויין ישמח לבב אנוש, והתורה נמשלה ל"ין.

וזו דוקא **ולביתך** ואין בית אלא אשה, לומר שקודם תשא אשה ואח"כ ילמוד תורה, ע"ד מאמר הכתוב יראת י"י טהורה, ואחז"ל זה הנשוא אשה ואח"כ לומד תורה. שהי נתן הטוב הזה לך דוקא, כשתהיה בבחינת ולביתך שהיא אשתך, שתחילה תשא אשה ואח"כ תלמוד תורה, שתלמוד בה בטוהרה. ופן תאמר שתלמוד בה ותלך אחר שרירות לבך למלאות תאוותך מדברי העוה"ב, ותהא לומד בה בגלוי ותעשה עבירות בסתר, לזה אמר **אתה והלוי**, שתשמח בדברי התורה, היינו בעסקך בה אחר שתשא אשה, בכל כוחותיך, והיינו **אתה והלוי** והוא מורה על היצה"ר שנלוה עם האדם מיום הולדתו, **והגר** שהוא היצה"ט, **אשר בקרבך** שהוא גר מזמן קרוב הוא בא להתגורר בך משנת י"ג, ומאורו זמן חל עליו חובת נשיאות אשה אם ירצה לקדש עצמו, ומזמן זה נעשה בר מצוה כנודע. שיקח גם את בח"י היצה"ר אשר בקרבך ממש בתוך לבו לעבוד עמו עבודת גבוה, ושניהם ביחד יצי"ט ויצי"ר יקחם לעסוק בהם בתורה, ודו"ק.

(מקום מקדשי למוהר"ח סטאני זצ"ל עמ' רל"ג)

בדרכיהם אתהלך...

מה הוא עופן בבואו (ח"א)

לעיר יצעדה' השוכנת בצפון תימן הופיע אורח בשם יוסף צברי. אורח זה לא ידעו מאיזה אזור מדרום תימן בא, היות ולא היה מוכן לגלות. איש זה עשה שבת ראשונה שלו בבית משפחת יעבץ. בזמן תפלת מנחה, לתמהון בני המשפחה, עלה על גג הבית, ופנה לצד מערב בעמידת דום, והחל לבכות. הרב יעקב יעבץ פנה אליו ושאלו, מה כואב לך, למה אתה בוכה? עכשיו זמן מנחה. אך האורח לא ענהו כלל.

אמר הרב יעבץ (אביו של הרב יעקב הני"ל): "עזבו אותו, אולי הוא סובל מיסורין כל שהם, בין כך הוא אורח. מוטב שנניחהו כפי שהוא". כאשר ישבו על יד השולחן בליל שבת, ניסה שוב הרב יעקב יעבץ לדלות מפיו רמז כל שהוא להתנהגותו, אך האורח לא הגיב. ובמשך השבת ישב לו מכוונס בינו לבין עצמו, אך לא בכה.

המשך בשבוע הבא אי"ה בל"ג

פניני הלכה

המשך מהעמוד הראשון

כבר כלולה למעלה בארבעים שנה של מלכות, משה היה מאיר להם השמש, וירח מקבלת בלי הפסק, עכ"ל. ואמרי' באלה הדברים רבה, למה ישראל אומרים אותו בחשאי, בשעה שעלה משה למרום וגבו מן המלאכים ולימדו לישראל, לבן בתו של מלך שהיתה לו בת בתולה והיה רואה בגדים נאים ולוקח לה פעם אי נכנס לפלטיין של מלך וראה קוזמירון של מטרונה שם (פירוש בגד נאה וחשוב), גב אותו ובא ונתנו לבתו, התחיל מצווה לה כל הבגדים לבשי אותם בפרהסיא, אבל קוזמירון זה גנוב הוא אל תלבשי אותו אלא מן הדלת ולפנים כך אמר משה לישראל, כל המצות שנתתי לכם הוא ממה שקיבלתי מהקב"ה אבל השם הזה שאני נותן לכם הוא ממה ששמעתי ממלאכי השרת שבו הם משבחים להקב"ה ונטלתי אותו מהם, לכך תהיו אומרים אותו בחשאי וזהו שמע ישראל הי אותיות שניות משה, וס"ת עלי"ה היינו מז"ל כשעלה משה למרום הורידו לישראל (הי"ן ומ"ב) אבל ביוה"כ אומרים אותו בפרהסיא לפי שהם כמלאכים לובשים לבנים ולא אוכלים ולא שותים ואין בהם לא חטא ולא עון. עוד משלו רז"ל לבת מלך שהירחה ציקי קדרה. תאמר, יש לה גנאי. לא תאמר, יש לה צער. התחילו עבדיה מביאים לה בחשאי. ועיין פירוש המשל בהר"ס ריקנאטי פ"ר ואתחנן וכתולעת יעקב ז"ל:

לעילוי נשמת חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,

דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל,

יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

חכמי תימן

הרב יהודה בן יוסף גופאן זצ"ל
 נולד בשנת ה'תקכ"ה בערך
 ומרבני צנעא הגדולים.
 למד תורה אצל גדולי חכמי
 צנעא, מהר"י, מארי יוסף
 יצחק, ומארי אברהם הלוי ועוד.
 נודע בזכות חיבורו הגדול 'מנחת
 יהודה' מדרשים וחיידושים שליקט
 וממה שנתחדש לו, ואף חיבר
 'מנחת יהודה' על חמש מגילות
 ויליות חוץ על ההפטריות, ועוד
 שירים, נשוד וקנינות.
 מחיבוריו ניכר גדולתו בתורת
 הנגלה והנסתר, ועם כל זאת
 עניו גדול היה, כנראה מלשונו
 שכאשר מחדש מעצמו כתב
 ישמא יש לומר.
 חייו היו חיי דוחק ועוני.
 היה לבלר אומן, וזו היא
 אומנתו.

נפטר בשנת תקצ"ז

תפארת בנים

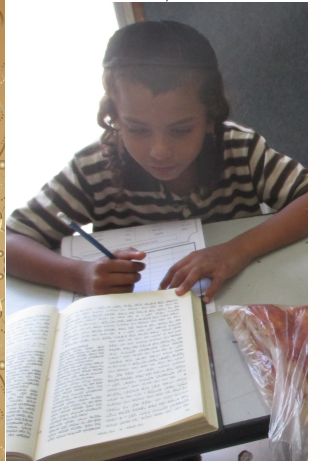
מתלמידי
 כיתה א'
 אצבע באצבע
 יהלכו

מעט משקי הבמבה והכיפלי ועוד הפתעות וממתקים רבים,
 המחולקים מידי יום לתלמידים, על לימודם והתעלותם
 בתורה הקדושה, והתנהגותם הנפלאה אשר היא לתפארת

מתלמידי כיתה ג'
 שקועים במלאכת
 הקודש

התודה...

הברכה...

לידידנו משכר הימים
 האניש היקר והנכבד
 העתבא אל הכלים
 וידיו רב לו לשמח אלדים ואנשים
 ובזכותו מתעודדים התלמידים ללימוד
 תורת יושב מרומים, הלא הוא
 מיודיענו היה **יאיר מה טוב** הי"ד
 יהא רעוא שיזכה לאריכות ימים
 ושנים, בגריאות איתנה ועהודא
 מעליא מלפני שוכן שהקים, וירוה
 נחת מכל יוצאי חלציו דשנים
 ורעננים, ויהיו כולם תלמידי חכמים
 נבונים וידועים, יראים ושלמים,
 אצ"ד

ת"ת 'עטרת חיים' אלעד
 לבני תורה ק"ק תימן יע"א

מזמין את הציבור הקדוש לאמירת

"סדר אשמורות רבתי"

עם תלמידי הת"ת והוריהם במעמד נשיא המוסדות
 מן הגאון רבי **יצחק רצאבי שליט"א**
 פוסק עדת תימן
 מח"ס שלחן ערוך המקוצר ח"ח, שו"ת עולת יצחק ג"ח ועוד
 ובהשתתפות בנו
 הרה"ג **משה רצאבי שליט"א**
 רב ק"ק 'פעולת צדיק' אלעד.

ראש העיר הרב **ישראל פרוש הי"ו**
 וסגן ראש העיר הרב **ברק צברי הי"ו**
 האשמורות יתקיימו בערב כיפור ליל שישי ט' תשרי תשע"ח
 בשעה 4:00 בבית הכנסת "פעולת צדיק"
 רחוב רבינו סעדיה גאון (פינת המארי) אלעד.
 תפילת שחרית בהנף החמה
דרשת מן שליט"א בסיום התפילה
 בברכת
 תכתבו בספר החיים ובספר הזכרון
 הנהלת התלמוד תורה

הערות, הארות ותשובות לחידות
 ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009
 או במייל:
 Nahari@enativ.com

לרפואה ובריאות איתנה
 סעדיה עדי בן שלום צוברי ויוסף בן משה דנין
 מתוך אריכות ימים ושנים